

FOGADÓ

A MAGYAR VENDEGLŐS ÉS KÁVÉSI PAR. A HAZAI ÉRDEKEIT FELKAROLÓ ÉS IDEGENFORGALOM ÉS A HAZAI BORGÁZDÁŠAG SZAKKÖZLÖNY.

SZERKESZTI ÉS KIDJÁ
FLÓR GYÓZÓ

TARTALOM.

A Vend. orsz. sörfőző- és maláta gyára.

Vendéglősök sörgyára.

Szövetkezés. (Janura K.)
Részvény-jegyzés.

Egyletek, szövetkezetek. —
Kocsárosok nagygyűlése. — A n.-váradai p. egylet közgyűlése. — Az aradi pincérség mozgalma.

Az országos nyugdíj egyesületéről.

Országos pincér szövetség.

Haladás.

Pénteki összejövetelek.

Külföldre közlemények. —

Kérelem. Hymen hírek.

A Vend. orsz. sörfőző- és maláta gyára. Kocsárosok kirándulása. —

Somogyvármegyéből. Fogadói trüsz. Hitel négy

koronáig. Szász türelmet-

lenség. Vigalmak. Név változtatás. Vasuti universum. Karácsonyi örömek. Csendélet Rimaszombaton. Aki a tulipántól kissé megvadult Erdékes pör. 3 vötevény. Delün és a nyugdíjegyület. Gyászrovat. Adakozás. Névmagyarosítás.

Boldog új évet!

A horraivaló kérdése.

Üzleti híreink.

Hétről-hétre. — Szenzációk. Szegény anyám. A pap és a kocsáros. Ha a sors... Befujta az utat. Van már nekem. Valamikor. Hol a paraszt? Balambér...

Szerkesztői üzenetek. —

Helyeszközlő. — Üzletek

vétele és eladása. —

Hirdetések. — Utmutató.

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLÖNY

VOLT SZEGEDI „UJKOR“

A MAGYAR VENDÉGLŐS ÉS KÁVÉSIPAR, A HAZAI ÉS IDEGENFORGALOM ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.Szerkesztő és lapfőigazgató:
FLÓR GYŐZŐ.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

A »Vendéglősök Orsz. Sörfőző- és Malátagyára« szervező bizottsága ezúton is felkéri mindazokat, kiknél részvényjegyzés miatt ívek vannak, hogy azokat postafordulóval a szerv. bizottságnak. Budapest, VII., Teréz-körút 29. sz. alá visszaküldeni sziveskedjenek.

Vendéglősök sörgyára.

XXV.

„Csinálják mások.“

A németek megelőztek bennünket.

„Majd ha a vendéglősök sörgyára jóminőségű és a mai árnaknál olcsóbb sört fog adni, — akkor mi is ott veszünk... Sok szakértésünk még ma is így gondolkozik, dacára annak, hogy annyi érvet halmoztunk föl, és hordtat össze mások is a vendéglősök sörgyarának indoklására. »Csinálják mások!« Ez az általános és közönséges jelszó. Hát igen, de ez a legkönynyebb módja a semmittevésnek. »Kaparják mások a gesztenyét a parázsból, mi aztán megesszük...« Ez is a könnyelmű módja — nem a közérdekű munkának, hanem a várakozási állapotnak.

De nem úgy szakértásk! Ne mások csinálják, hanem csináljuk mindnyájan! Az italmérő gazdasági és anyagi érdekeiről van szó; mindnyájának javára szól a törekvés, tehát mindnyájan munkájának, az összesség alkotásának kell lennie. Az erők egyesítésére van szükség, hogy a megkezdett munka mentől előbb sikerüljön.

Tehát ne csinálják mások! Fejezzék be a szép munkát az a fogadós, kávé, vendéglős és kocsmáros szakértásk, akik kezdeményezték. Ne vegyüljön közibe idegen kapitalista-érdek, hanem maradjon ez a vállalat teljes egészében azok részére, kik azt a saját jól felfogott érdekében létesítik. Mert ha azt akarjuk, hogy mások csinálják, akkor már könnyen végezték volna az alapítással. Akár melyik bank szívesen vette volna a kezébe a sörgyár létesítését, és már meg is volna. De ekkor sörbőről-vederbe jutnánk, mert nem az italmérők nyernének vele, hanem a sörkétel molochja új szövetséget nyerne. Ezt pedig nem szabad megengedni.

Ne az legyen tehát a jelszavunk: »hadd csinálják mások,« hanem fogjunk össze és szolgáltassunk csak parányi kis tanujelét életrevalóságunknak, és csináljunk meg egyesült erővel!

Nem oly rettenetes nagy dologról van szó! Nem olyan alkotásról, mely valami nagy megerőteltet igényelne. Mindössze néhány milliónyi alapítókörrel van szó, mely részvények útján volna összehozandó. A jó fele része már biztosítva van! A kisebbik fele még jegyzendő. És 60—70 ezer italmérő erre nem volna képes? Hát akkor ugyan — mondják meg — mire volnánk képesek? Ha erre nem, akkor bizony semmire!

Igazán rövidlátó az, aki ennek a sörgyárnak szükségességét saját énje szempontjából nem képes belátni.

A sörgyári milliósok Budapestén, ezeknek ügynökei a vidéken kézzel-lábbal dolgoznak a tervezett sörgyár ellen. Tudják ők nagyon jól, hogy mért teszik ezt. És a vendéglősök, kocsmárosok talán felülnek ezeknek az uraknak? Az teljesen lehetetlen, mert még jobban károsodnának, még jobban lennének kiszolgáltatva a sörkételistiká kizsákmányolásának, mint eddig voltak. Ezt pedig nem akarhatjuk! Ebből a szakszerű helyzetből szabadulnunk kell! Ne akarjunk továbbra is a póknak legye lenni, hanem magunknak dolgozni!

Az ősz elején hírt adtunk arról, hogy bécsi vendéglősök jártak az itteni sörgyári bizottságnál, és információt szereztek az alapítás módjairól. Azóta csak néhány hónap telt el, s most arról értesülünk, hogy a bécsi vendéglősök már teljesen befejezték az alapítás munkálatait, és hozzáfognak a vendéglős-sörgyár építéséhez. Tehát a németek, kik tanulni jöttek hozzánk, már megelőztek bennünket!

Mire vesszük ezt vissza?! Hát azokban több életrevalóság lenne mint bennünk? Talán ez is! De mindenestre amellett tanusodik, hogy a bécsi szakértársaink könnyebben értik meg egymást, mint miink, és jobban tudják becsülni az egyesület, és az egyesülésben rejlő erőt és teremtettségét.

Tisztelt szakértársak! Most már úgy áll a dolog, hogy tanuljunk azoktól,

kik néhány hónappal ezelőtt hozzánk jöttek tanulni.

Tanuljunk tőlük, mert érdemes, és háladatos a tanulás!

Részvény-jegyzés. Az Országos vendéglős sörfőző- és malátagyára részvényeire jegyzések eszközölhetők a szervező-bizottság irodájában, Bpest VI., Teréz-körút 29. sz. az alapítónál, és a »Fogadó« szerkesztőségében Rákóczi-ut 13. sz. alatt.

Szövetkezés.

Szempontok ipari válságunk vizsgálatához.
Írta: Janura Károly.

III.

A Hobbes féle hírhedt gondolat, »mindenké háborúja, mindenki ellentársadalmi életünkben ismét teljes mértékben dühöng. Ezen gondolat mögött ily elvek rejlenek: labam alapján jogom van mindenhez, mit befuthatok, agyvelőm alapján mindenhez, amit gondolok, tudóm alapján minden levegőhöz, mit beszívhatok. V. i. a természet könyvének első paragrafus így szól: »minden mindenkié.« Hogy megy át ezen elv a praxiszba? — Én kijelentem, hogy ami itt engem határol, az az enyém. — Igen ám, csakhogy szomszédom ép oly természeti joggal mondja, hogy az övé! — Életre-halálra szóló harc keletkezik tehát, melyben a jogot az erő határozza meg.

Más szóval magunk előtt látjuk azt a legelső őstársadalmi formát, melynek képe 4 szóval festhető: »mindenké háboruja, mindenki ellen.«

Borítsunk erre a vázra egy modern kabátot, nadrágot, a kor igényeinek megfelelően készült kalapot: — frissítsük fel a képet szemünknek megszokott seccios színekkel, úgy hogy ne maradjon rajta semmi barbár és visszariasztó és nézzük meg közelebbről. Nemde, mintha minket, a mai társadalmat ábrázolná? Csak a ruha, a szín más, a test ugyanaz. Két szó helyettesítés kell még, hogy mindenki ráismerjen. A »pénz« és az »üzleti élelmesség.« Más szóval, a megelhetési eszköz ma nem a bunkó, hanem a pénz, forgatója nem az erő, hanem az üzleti élelmesség. A kiméletlenség,

az élet-halálharc, az egymásra törés, mely más pusztulásának árán sem atál felvirulni — ma is ugyanaz: a brutális irányelvek tehát megmaradtak.

Másodvirágzászt éljük annak a barbár kornak, modernizált taktikával és modern fegyverekkel. Ama barbár korban az erők, a hatalmasok *ellen a gyengék szövetkeztek*. Ha az erők, a hatalmasok okosak lettek volna, ők szövetkeztek volna. De két éles kard egy hüvelyben nem fér meg. Az erők egymásra feltékények voltak. S még valami! Abban a primitív korban a műveltség egyforma volt.

Ma? ... Ma a gazdagok (az erők!) vagyonok, társadalmi pozitívok s azon lehetőség révén, hogy a gazdasági élet szövevényes mivoltán jobban áttekinthettek, nagyobb műveltségre lettek szert, *felismerték a gazdasági élet fejlődésének törvényeit s ezt a maguk javára foglalták le*. A fejlődés folyását nem irányították, hanem szabályozták. Mi tudatunk csak halakat fogdostunk benne, ők, a tanultak arra használták, hogy ha már folyik, hajtsa az ő malmaik kerekeit is.

Pedig minden ily keresekapás, még a mi halainkat; szegényes nyereségünket is elriasztja, eltünteti.

Mit ismertek tehát ők fel, mi felismerésüknek ereje és eredménye?

Azok a régi barbár erők azt hiték, hogy erejük révén ők a viszonyoknak az urai. Eredménye az lett, hogy szövetkeztek ellenük s ők sörban is sűrűn megbuktak. A mi -erőséink- okosak is. Belátják, hogy a társadalmi és gazdasági viszonyok fölöttük állnak, hogy a termelés is ez értékesítés irányít önön természetük határozza meg, folyasuk és fejlődésük tehát változhatatlan s ők ennek alatta állanak. De egyben minden erejükkel és felismerést is — mint mindent, önön javukra értékesítenek. Ebből folyólag a mi erőseink a pénzt fölöttük állónak, önálló életűnek, szerves lénynek tekintik s a beismérésüknek megfelelőleg bálványuknak templomot építenek, hogy körfutásában mindig hozzájuk térjen vissza. Látták, hogy nem ők, hanem a pénz áll a gazdasági viszonyok csucsán, hogy ők semmik, a tőke minden. — s ezért *szövetkeztek*, tömörültek nagy tőkéket alkottak, nem egymás érdekében, hanem a tőkéért. Így keletkeztek részvénytársaságok, kartellek és trösztök stb.

Ez a kor tehát barbárabb, kegyetlenebb, kiméletlenebb eredményeiben a barbár kornál. Mert akkor a gyengék szövetsége, míhelyt nagyobb erőre tett szert, az erőset megbuktatta.

A jelen barbár kor a kultúra folytán egy fegyverrel: a viszonyok folyásának felismerésével s a felismerés értékesítésével gazdagodott. Csapása, támadása, pusztítása is erősödött, csakhogy ez a felismerés, mint minden tulajdon, a már erősek hatalmába esett először,

ők szövetkeztek először ellenünk s szövetkezésükkel csak még erősebbek és hatalmasabbakká lettek a mi elmaradtságunk, erőink szétforgácsolt és szétszóródott állapota miatt. Könnyen beláthatólag igaz tehát az a paradoxon, hogy nem a gazdagok csinálták a szegényeket, hanem a szegények a gazdagokat, s egy-két bizonyító gondolaton átgorvára, világossá lesz előttünk, hogy a kis emberek szövetkezése nem a nagytőkésé mintája és módja szerinti szövetkezés, melynek kezdeményezett és egyetlen célja a pénz érdekében való harc mindenki ellen, hanem éppen a nagy tőkésé egyesülésének eredménye. De miként az ő pénzük természetes körfutásában átment kezeikben, úgy taktikájuk, felismerésük, módszerük s az eszme értékesítésének elve is keresztültájt bennünk.

Végre mi is látjuk már, hogy fegyvereik ellen ugyanazon fegyverekkel kell sikra szállunk. Felismertük mi is, hogy e fegyver a szövetkezés nagy tőke létesítése végett. Nagy tőke ellen nagy tőkével szállunk szembe. Ha ők huszan, mi tizezren állítjuk ki fegyvereinket. S a szám nem határoz, mert fegyverünk ugyanaz.

Mikor ők felismerték a viszonyok fejlődés folyamatát, csak azt nem ismerték fel, hogy e titkot mi is ellessük, átérjük s megvalósítását első köteletségünknek fogjuk tartani. S az a pusztító folyam, mely eddig mulasztásunk és elmaradásunk miatt tetszése szerint kiöntött, bennünk elárazott, munkánk és szorgalmunk gyümölcseit eltiporta, annak a folyamnak mi a vidékünkön gátakat fogunk vetni, folyását megrendszabályozzuk, termékenyítő közelében bátran feljuttjuk sátorfánkat s virulni fogunk.

Hullámszája ezután a mi kenyérrét felállított malmaink kerekeit is állandóan forgatni fogja. A kevés még meg nem hódított vendégöl szaktárs is kezdi már belátni, hogy a vendégölösök sörgyára ajtaja az első kapu, anyagi javulásunk útján. Minden egyéb reformtörő másodrendű kérdés.

EGYLETEK, SZÖVETKEZETEK

Kocsmásosok nagygyűlése. A budapesti és környékbeli kocsmásosok szerdán, január hó 16-án, délután 4 órakor a József főherceg fogadó nagytermében (Baross-tér 2. sz. a.) gyűlést tartanak, melyen kocsmásos-ipar gazdasági viszonyainak megbeszélése mellett, a kormány élé terjesztendő emlékiratot is fogják tárgyalni. Ez az emlékirat az összes Budapestben tartott országos kocsmásos kongresszus megállapodásait foglalja magában. Ugyanezen gyűlésen választják meg a küldöttséget is, mely az emlékiratot a miniszteri-umhoz viszi. Szaktársaink érdekében

van, hogy minél számosabban vegyennek részt a gyűlésen.

A n.-várdi p.-egylet közgyűlése. A nagyvárdi pincér-egylet december hó 27-ikén tartotta évi közgyűlést, mely alkalommal az új tisztikar megválasztása és az alapszabályok módosítása is napirenden volt. A közgyűlésre a hagyományokhoz híven erősen szervezkedtek, a tagok azon voltak, hogy a régi tiszték helyett újakat választassanak. Így azután izgalmas jelenetek is voltak a választáson, amelyet a közgyűlés a következők között ejtett meg: Elnök: Weisz Herman (6 szöbbséggel, Bors Jánossal szemben) és alelnökök: *Fehér* Károly és *Dances* István (Schwartz Béla helyett) lettek, pénztárnok: *Leitner* Ferenc, házdondnok *Lefkovits* Lajos (egyhangulag, míg titkárnak: *Pásztor* Ede (1 szöbbséggel lettek megválasztva. Választmányi tagok: *Fitz* Sándor, *Rosenfeld* Márton, *Ösztreicher* József, *Szliva* János, *Klein* Márton, *Fridman* Sándor, *Mágel* Gyula, *Toth* Lajos, *Csánk* Zsigmond, *Zsifkovits* György, *Popovits* Vladimir, *Balogh* István. Pót-választmányi tagok: *Grossman* Herman, *Cucker* Mór, *Grósz* Ignác, *Balla* Ferenc, *Bergner* Gusztáv és *Balogh* János.

Az aradi pincérség mozgalma. Az új élelejev megjelent arádi lapok az ottani pincérség mozgalmaival kapcsolatos munkás-tüntetés híret hosszú közleményekben és olyképen hozták forgalomba, hogy a viszonyoknak nem ösmerős valóságos ég- és földindulást sejtett a hir mögött. Hogy ez a dolog mennyire nem volt ilyen veszélyes színezetű, mutatja az alábbi értesítés, melyet egy ottani ösmerősünk, az ügy mibenléte iránt érdeklődő sorainkra intézett a következőképen:

Az itteni pincérség egy része szakszervezeté és támogatva természetesen illetve irányítva a helybeli szocialistapárt titkártól, oda törekedni, hogy az elhelyezést ők eszközöljék. Ezen kérdés körül forog egyelőre küzdelmük. A legutóbbi munkás-zavargás nagyon kis arányú, inkább a lapok által fölújított dolog volt. Az igazságunk megfelelő tény a következők. — A munkásotthonban 3-án este gyűlést tartottak a munkások, melynek kapcsán szóba került a pincérek mozgalma is. Nem lévén ezidegi eredményes, a munkás-ság — dacára a párttitkárság ellenzésének — csendes tüntetésre határozta el magát, melyhez hozzájárult a a körülmény is, hogy a párt titkárat, *Kloppstein* Ernót éppen előző este orvul megmátadták és csak a véletlenségnek köszönhető, hogy súlyosabb következményekkel nem járt a támadás. Ezen körülmények hatása alatt a munkásotthonban egybegyűltek közül mintegy 1500—2000 tüntető körútra indultak és a kávéház és vendéglők

előtt tüntettek. A tüntetés nagyon sima lefolyású lett volna, de a rendőrség — félve az esetleges rombolásoktól — kironult és a tömeget feloszlatta, mely alkalommal 6 embert is letartóztatott. A pincérek a tüntetésben aktív nem vettek részt.

Az orsz. nyugdíjgyesületről.

I.

Hogy félre ne értsünk, mindjárt az elején jelentsük ki, hogy a »Szállodások, vendéglősök, kávéosk, pincérek és kávészegedek országos nyugdíjgyesületéről« van szó és pedig a számos panasz folytán, mely a kezelés ellen hoztak jut. Kezelés és gazdálkodás ismétlése képezi a kritika tárgyát, de vizsgáltuk a panaszosokat azzal, hogy majd csak jobbra fordul, legyenek türelmessel. Minthogy azonban azt látjuk, hogy a költségeket derűre-borúra szaporítják, anélkül, hogy ez a szaporítás indokolva volna, kell, hogy a kérdésben állást foglaljunk.

Felreértések kikerülése végett kijelentjük, hogy úgy az intézet, mint a szereplő vezetés irányában a legnagyobb rokonszenvvel viseltetünk, s hogy kritikánk teljesen objektív lesz. Ha ez a kritika esetleg egyeseknek nem fog tetszeni, arról nem tehetünk és ha ez az ezert a közérdekben végzett munkánkért a 400 korona szubvencióval dotált M. V. és K. I. című nem szakemberek által szerkesztett lapot ránk fogják szabaddítani, kijelentjük már most, hogy nem fogunk vele törődni. Elmondjuk kritikánkat tartózkodás nélkül, abban a meggyőződéssel, hogy minden jóindulatu, tárgyilagos kritika, javítani, tisztítani szokott.

Ennyit bevezetésül.
A nyugdíjgyesület kezelése ellen mind sürűbben hozzánk érkezett panaszok folytán, tüzetesebben tanulmányoztuk a rendelkezésre bocsátott anyagot és mindenképp az 1906. évi Miskolcon tartott közgyűlés elé terjesztett évi jelentést vittük szorosabb bírálat alá. Ez a jelentés azért készült, hogy tükrét képezze az intézetnek és beszámoljon a kezelésről.

De az egyiknek sem telet meg. Sem nem tükröz, sem nem olyan beszámoló, mely tiszta képét nyújtana az intézetnek. A zárszámadás jellegével nem bír és teljesen tájékoztatlanul hagyja az érdekelteket. Egyszóval: amit tudni kellene, azt nem találja meg benne, hanem fáradságába kerül a hozzáértőnek is, míg valamit ki tud belőle hámozni.

Forgalmi kimutatás csak *aprób darabokban* fedezhető föl ebben a zárszámadásban. A könyvvitel szabályai szerint, de meg az áttekinthetőség szempontjából is táblázatos kimutatásnak kellene lenni a bevétel és kiadásról. Ki tudja megmondani, — ke-

resés, kutatás nélkül, mennyi volt a zárszámadás évben a *tényleges bevétel* és a kiadások természete szerint a *tényleges kiadás*. Tessék megpróbálni ennek a megállapítását! A költségelőirányzat ezt nem pótolhatja. *A költségelőirányzat mellett ott kellene lenni a tényleg elért eredménynek*. Így készül minden olyan zárszámadás, melynek célja tiszta képet nyújtani.

A mérleg sem pótolja a forgalmi kimutatást. Hiányzik a kimutatás arról, hogy a 682 tag (mert annyi a létszám) milyen összeg erejéig van biztosítva és hogy annak a biztosított összegnek a tartalék-alapban milyen fedezete van.

Nincs kimutatva, legalább áttekinthető módon nincs közölve, hogy a 682 tag forgalmának feldolgozása mennyi *pont* és mennyi *vidéki* kezelési költségbe okozott. Az érdeklődőnek és hozzáértőnek apróbb részletekből kell azt megállapítania, de még akkor sem biztos benne, hogy helyesen állította-e egybe, mert a zárszámadás nem nyújt módot az összegegyeztetésre.

Mindenesetre érdekes az a tény, hogy 682 tag igények feldolgozására alkalmazva van: egy *ügyvész 2400 korona évi fizetéssel, ami a költségelőirányzatban nem foglaltatik. Két könyvelő, 300—300 kor. évi fizetés előirányzattal, tényleg azonban az egyik 960 kor. évi fizetést kap. Van továbbá egy titkár, egy pénzbeszedő, és egy taggyűjtő. Tehát jól értsük meg. 682 tag igények az adminisztrálásra hat alkalmazottat fizet az intézet. Ezenkívül fizet 2400 kor. irodabért és még vagy 2000 kor. egyéb költséget. A vidék külön számítási fel költségeit, úgy hogy az igazgatás költségei mintegy 40%-ot emésztének föl a tényleg befolyt tagdíjakból. Ezenkívül még léteendő a tagdíjakból a taggyűjtő províziója (jutaléka.) ami évi 4000 koronával és ugyanannak a vasuti jegye, ami évi 800 koronával van a költségvetésben előirányozva. Ha ezt a két tételt is számításba vesszük, minthogy mint tényleges kiadás számításba kell venni, akkor a kezelési és igazgatási költség jóval haladja túl a 40%-ot.*

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt az évi 400 kor. szubvenciót sem, amit ugyanezekből a tagdíjakból a »M. V. és K. I.« című lap kiadója kap. Hogy azt miért kapja, azt nem tudjuk. De majd kutajuk.

Ezekből a tényekből itélve, indokoltnak találjuk a felhangzó panaszokat.

A vendéglősök sörgyára egy drb részvénye 200 korona; a jegyzéskor a jegyzett részv. összegének 30 *zárléka* (részvényenként 60 kor.) fizetendő be a Pesti keresk. bankba. Jegyzésre ívet bárkinek küld a *vend. orsz. sörfőző- és malata gyára r. t.* szervező-bizottsági irodája, VI., Teréz-kört 29.

Országos Pincér Szövetség.

A hazafias pincérséghez.

Alakulás és szervezkedés.

Az Országos Pincér Szövetség nemzeti színű trikolorjárt ezennel kibontjuk, és hazafias magyar pincérségünk sorakozásra szólítjuk föl. Sorakozzon és tömörüljön mindenki a zászló alá, aki csak magát magyar pincérnek tudja és aki a saját valamint a mindnyája érdekében megvédelmezni és egy *jobb helyzetnek* megteremtését szükségesnek tartja. Az Országos Pincér Szövetség zászlójára ezt a jelszót írjuk: *Hazánk és mindnyárunk javáért!*

Az Országos Pincér Szövetség eszméje tehát megjelent a nyílt színen, amelyet többé el sem fog hagyni. Miért jött, mit akar? Hogy létesüljön, hogy egy olyan intézményre alakuljon, mely azt a sehoval se tartozó pincérséget magába foglalja, érdekében megvédi, bajában gyámolítja és számára olyan helyzetet teremt, amelyet az ő néhez foglalkozásánál fogva s a mai viszonyokra való tekintettel megérdemel. Az Országos Pincér Szövetség minden tekintetben gondoskodni kíván tagjairól; arról is, aki a fővárosban és aki az országnak bármely félreeső zugában van. Anyagilag, erkölcsileg és szellemileg a megfelelő színvonalra kívánja fölemelni. Szakszemponthoz oktatni, tanítani az általános művelődés tekintetében nevelni akarja a pincérséget. Mindenekelőtt pedig és mindenütt, egy a fővárosban mint a vidéken könnyen hozzáférhető *pincér-otthon*-okról óhajt gondoskodni. Ezenkívül díjtalan elhelyezi, önszervezi és állásalkülőség esetén segítvezi fogja tagjait.

Az Országos Pincér Szövetség ezért jött, ezeket akarja és pedig oly értelemben megvalósítani, hogy amellyel a foglalkozást nyújtó szakma érdeke is megvédezzék, vagyis hogy a pincérség kívánalmait és követelményeit teljesítésével, a mi speciális szakmai viszonyaink szemelötti tartása és a lehetőség határai mindenkor figyelembe vessenek. Hogy pedig ezek a kívánalmak teljesedésbe menjenek, illetőleg hogy a követelések iránt biztosított nyervek a tagok: már az alapszabályok ez iránt világosan intézkednek, amennyiben egy a szövetség részéről és a főnökök részéről kiválasztott 6—6 tagu bizottság utján történik mindenkor a megoldás.

Az Országos Pincér Szövetség, mint ezebből is látható, hazafias és szociális alapon fog létesülni, így is fog működni és minden kis testületi tényében megnyilvánulni. Alapszabályai egyébként, melynek lekötését közelebbi számnak kezdni meg, mindezt kelően fogják ösmertetni. Alapszabályok feldolgozása, valamint a szervező bizottság tagjainak funkcióba való lépése már megtörtént. A Szövetség megalakulása 6 heten belül befejezést nyer.

Ez nagyjából az Orsz. Pincér-Szövetség, melyet egyébként már előzetes számaink is ösmertettek s amelynek létesítésére hogy mily nagy szükség van, azt hisszük, nem kell külön dokumentálnunk. — Az ügynöki rendszer még mindig fönt áll, a fizetési és kereseti viszonyaink ugyancsak azok, sőt sokkal rosszabbak, mint voltak évekkel ezelőtt. Van ezenkívül még egy fontos kérdésünk és pedig a szakkepesítési kérdés, aminek törvényes és egyéb megoldását szintén haszlatlan várjuk és remeljük. Rendezni, már t. i. szakbeli viszonyainkhoz arányítva, ezt is csak a létesítendő szövetségünk utján lesz lehetséges.

Az Országos Pincér Szövetség megalakulási munkálatai elkezdődtek, — a szervezés folyik. Hazafias pincérségünk, különösen akik vidéken működnek, jólhívjuk e fontos munkálatainkban való részvételre és pedig oly képen, hogy az Orsz. Pincér Szövetséghez való csatlakozásukat jelezzék és ezenkívül oly helyeken, ahol pincér-egyletek nem léteznek alakítsanak csoportokat, azzaltársaságokat, melyeket mint az alakulásban lévő Orsz. P. Szövetség vidéki szerveit jelentésként be az ottani kapitányi hivatalban. Az egyéb teendőkre vonatkozó és bármely égy ügryhöz tartozó kérdésről a szervező bizottság külön levélben is fogja az érdeklődőket értesíteni. Addig is — szervezdjünk!

Haladás.

A magyar vendéglős-ipar nagyon erdekes és áldásos intézménnyel garabodott. A napokban nyílt meg a vendéglősök fogyasztási szövetkezetének *fűszer- és vásárcsarnoki üzlete*, valamint a *hus-zéke* is.

A vendéglősnek mindenkor nagy gondot és fáradságot okozott hus, fűszer és nyíves fozélek-félék beszerzése. Az élelmiszer hamisítás, és a napi árak mesterséges emelése elleni védekezés, az igazi beszerzési források jelkeresése, az igazi szakemberek legnehezebb feladatai közé tartoztak mindena. A vendég, akit rossz hussal szolgálnak ki, vagy akit nagy gondjaink közepette, az ellenőrzés körül gyakorolt felügyelet dacára hamisított, vagy rosszminőségű élelmiszerral traktálnak, legnagyobb ellenséget látja bennünk, mert megfosztjuk egészségétől.

A vendéglősök fogyasztási szövetkezeete tehát olyan intézmény, amelyért hálaival és köszönettel tartozik minden igazi szakértő. Hálával és köszönettel már azért is, mert egy év folyamán, igen szép tökét takarít meg minden egyes vendéglősnek. A szövetkezetet a vendéglősök legjobbjai vezetik, oly férfiakkal az élükön, kik tudásuk, és a szép ügy iránti lelkesedésük egész erejével, önzetlenül ennek az intézménynek fellendítésén fáradoznak.

A fűszerárú-raktár, valamint a vásárcsarnoki közvetítő osztály (IX. Pipacuta 6. sz.) — közvetlenül a vásárcsarnok mellett van. Az *árúk minősége* és a *nagybani árak*, amelyek mellett ezen árúk a tagoknak kiszolgáltatnak, nagy vonzó erőt fognak gyakorolni, és biztosítani fogják a szövetkezeti tagok nagy érdeklődését.

Nagy jótétemény lesz, különösen most télen, a vásárcsarnoki közvetítő osztály, amely a vendéglős megfogja kímélni attól a nagy fáradságtól, amely a vásárcsarnoki beszerzés körül eddig nagy panaszokká adott okot, és idejének nagy részét üzletétől elvonja.

A legnagyobb eredményt azonban a szövetkezet *hus-zéke* érte el. Az a nagy közérdeklődés, melyet ez a nagy stílus hus-zéke széles körben maga iránt felkeltett, igazolja azon remények teljesítését, melyeket a vendéglős szaktársak ezen intézménnyel szemben tápláltak. A vendéglős közönség várakozásán felül támogatja a hus-zéket, aminek okát főképen a kiváló minőségű húsoknak kell kerülni, melyeknek megtekintésére az érdeklődők nagy számban jelentkeznek.

Ezzal csak a marhahúst akarjuk felemlíteni, mely minőségileg a legjobb mindazok között, amit e téren nyújtanak. A legvárosra kerülő marhák legnagyobb része a Neumann féle hialzáldából kerülnek a szövetkezeti hús-zékebe.

E nagyfontosságú intézmény élén, amint azt már említettük, oly férfiak állanak, akik tudásuk, lelkesedésük minden erejével azon fáradoznak hogy ezt az áldásos intézményt valóban áldásossá, nagygyá, és erőssé tegyék, hogy annak jótéteményeiben a legkisebb szaktársától a legnagyobb vendéglősig, mindenkit egyenlőképen részesítsen.

PÉNTEKI ÖSSZEJÖVETELEK.

A *Budapesti Kocsmárosok Ipartársulata*-nak tagjai közelebbi oszónakait a következő helyeken tartják: Janár 18-án *Hohl Sebestény* vendéglőjében, IX, Gyep-utca 50. Janár 25-én kirándulás Soroksárra *Pillmayer Ferenc* vendéglőjébe. *(Találkozás d. u. 3 órákor Spitzer István vendéglő, I. X., soroksári ut.)*

KÜLÖNFELE KÖZLEMÉNYEK.

Kérelem. Azon t. előfizetőinket kiknek a jelen és mult lapokkal utalvány mellékelteztet, kérjük, hogy azok fölhasználasánál sziveskedjenek esedékes előfizetésüket beküldeni. — *Jóbarátainkat és ösmerőseinket kérjük, hogy a "Fogadó"-t körülben terjeszteni sziveskedjenek.*

Hymen hírek. — A mi népszerű szaktársaink: az öt Takáts bájos nővérét, Irén kisasszonyt, a karácsonyi ünnepekben eljegyezte *Schöpf* Sándor Gyórótt. *Szentgyörgyi* Melitát, a fumei De la Ville fogadó tulajdonosa: Szentgyörgyi Ferenc szaktársunk bájos kis leányát, december 22-én eljegyezte *Reigl* Ernő eperjesi vasuti vendéglős. — *Balassa* Mihály szaktársunk, a szombathelyi Elite kávéháza tulajdonosa, eljegyezte *Stirling* Anna kisasszonyt, *Stirling* Adolf hazatulajdonos leányát, Szombathelyen.

A vendéglősök Orsz. sörfőző- és malátagyára r. t. szerv. bizottsági irodája (Epest, VI, Teréz-körút 19.) ez uton is értesíteni kívánja fogadó, vendéglős és kocsmáros szaktársainkat, hogy a hozzá intézendő bármely kérdésre mindenkor készséggel nyújt fölvilágosítást. Résztvevőjezési iver és egyéb iratok tájékozás végett ugyanott szereshetők be.

Kocsmárosok kirándulása Soroksárra. A Budapesti kocsmárosok ipartársulatának választmányja elhatározta, hogy január hó 25-én (pénteken) délután 3 órákor testületileg kirándulnak Soroksárra és ott *Pittmayer* Ferenc szaktársunk kocsmájában jönnek össze, hol a soroksári szaktársakkal találkoznak. Találkozás az indulásra a mondott napon délután 3 órákor *Spitzer* István szaktársunk kocsmájában, a soksári uton (a vicinális indóházzal szemben).

Somogyvármegyéből. (Szerkesztő-változás.) — A *"Somogyvármegyei Vendéglősök Lapja"* új szerkesztőt kapott. Az addigi szerkesztő, *Lengyel József* derék szaktársunk egyéb elfoglaltsága miatt megvált a laptól és annak utódjál *Rónay Albert* barátunkat, a lap eddigi főmunkatársát választották. Sikert kívánunk az új szerkesztő-kartársnak további buzgó munkálkodásához.

Fogadói tröszt. Egy mult augusztusi lapunkban rövid hír alakjában megközlítettük, hogy egy szállodai részvénytársaság van alakulóban oly célból, hogy a fővárosban és a vidéki nagyobb városokban modern nagy fogadókat építsen. Hogy ez a hírünk nem volt alaptalan, mutatja az, hogy Párisban december hó végével *Union des Hoteliers Parisiens* címmel és 2.000.000 kor laptólkével részvénytársaság alakult, amely nemcsak a francia főváros fogadókat, hanem az ebből alakulandó nagy Hotel-tröszt révén az összes jobb európai fogadókat is átvenni (vagy pedig fentelemlett módon — ujjaknak építését) célozza. Mi most is csak azt mondjuk ezekre a trösztös hírekre, amit a multkor kifejeztünk, hogy t. i. hazai fogadós és vendéglős szaktársaink igyekezzenek mindenütt tömörülni, hogy annak idején a nemzetközi tőkével szakkárnkra zúduló veszélynek elejét lehessen venni.

Hitel négy koronáig. A hitelügylekről szóló törvény értelmében a törvényhatóságok a *kocsmai hitelt* maguk szokták megállapítani. Budapest törvényhatósága az 1907-ki évre szintén megállapította, hogy hitelen kimért borért vagy pálinkáért 4 koronánál több megpóros uton sem igényelhető. Ez persze csak a bor és pálinkára, és nem a főpincérekkel is kapcsolatos vendéglői ételre (és ez ebben foglalt italok) hitelügyekre vonatkozik.

Szász türelmetlenek. Kolozsvárról a következő dolgot közlik velünk. Egy ottani nagybó éterembe befért két fiatal ember, két idősebb és két fiatalabb nő vacsorára és szász nyelven társalogtak. Ez amolyan olvasztott német nyelv, amiből más ember fia egy szót sem ért. Az asztalra gyümölcsöt is tett a figyelmes pincér és nem törődött a vendégek társalgási nyelvével. A legszebb alma egy kis nemzetiszínű papírzászlócskával volt díszítve, ami bizonyára olyan figyelmeség, ami még a legzöldebb száznak is csak tiszteletre válhatik. Amde a szász társaság az árthatlan kis lobogót ledobta az asztal alá, amit a pincér észrevett, az asztal alul felvette és megjegyezte, hogy ez már csak még sem illik. Ez nem tetszett a szász társaságnak. A pincér az étteremben többeknek elmondta az esetet, ami Pinka György zenekarának is fülebe jutott. Ennek sem volt sűrűsebb dolga mint rázendíteni arra a közkedvelt nőtára: »Jaj de huncut stb.« A szások a célszást felismerve, fizettek és — sértésükért a főnököt elégtellett akartak szerezni. A főnök nem volt az üzletben, hát eltávoztak. Később a két fiatal ember a nők nélkül visszajött és megint a főnököt keresték az elégtellett miatt. Amde a főnök helyett egy jelen volt huszártiszt (ki közben az ügyről értesült) lépett a két szász atyafi elé, és kérdezte tőlük, hogy mi a bajuk. Felelet helyett jobbnak találták keret oldani.

Vigalmak. A Somogyvármegyei Vendéglősök és Kocsárosok Egyesülete e hó 21-én Kaposvárt, a Korona fogadó diszteremében jótékony-célú „bálé-at rendez. Jegyek ára személyenként 2 és 3 személyre 5 korona. A talpalávalót a neves Szimponicus zenekara szolgáltatja. — A bálit tiszta haszon a kaposvári pincér szakiskola javára fordítatik.

Névváltoztatás. Cafuta Lajos, előnyösen ösmert főpincér vezeték nevét Szemeshegyi-re változtatta. Szemeshegyi szaktársunkat gratuláljuk és hazaifas tetteit követésre ajánljuk.

Vasuti Univerzum. Ezen cím alatt gr. Kreith Béla, a Szabadságharc és Kossuth-múzeum alapítója egy igazán hézagpótló vállalatot indított, mely vasuti utmutatót a 30 szoros értelmében. Eddig ilyen utmutatót még

sehol sem adtak ki, mert amellet, hogy az utazóra minden irányban biztos tájékoztatást nyújt, valóságos földrajzi ismeretekkel látja el az utast és a vasutonalba eső városok és községek történelmi nevezetességét is közli vele. A vállalat megérdemli a partolást még a vendéglős és fogadós szempontból is, mert előnyösen segíti elő az idegen-forgalmat. A »Vasuti Univerzum« megrendelhető a kiadóhivataltalban, VIII. Népszínház-utca 23.

Karácsonyi örömek. — (Kéttós esküvő.) Szép karácsony második napján gyönyörű családi ünnep folyt le Csikszereván, Latzina Károly fogadós szaktársunk házában. A kellemes ünnepély bájos hősei: Latzina Mariska és Olga, Latzina Károly leányai voltak, kiknek és pedig Mariskának Deutsch József a fogadó főpincére, és Olganak Ligeti Samu tekintélyes szeredái szobafestő ekkor esküdték örök hűséget. Az esküvőt követő lakodalom szűk családi körben, de annál pazarabb asztalok mellett folyt le, ahol a nász-családok közeli hozzá tartozói jelentek meg és kíváncsak szivbeli jókat az ifjú párok boldog tagjainak.

Csendélet Rimaszombaton. Az ottani Kaszinóban történt, hogy két ur betért pezsgőzni és a fizetés alkalmával egy üveg erejéig — biccelés volt készülőben, amit a főpincér észrevett. Természetes, hogy a főpincér sem tágit-hatott, mert hiszen az ő megkárosítására történt volna. A passasok erre inzul-talni kezdtek a főpincért s a dolog a lovagisság szabályai szerint — dula-codásra került, mely azzal végződött, hogy a főpincér zsebéből 240 kor. készpénz és órája láncostul elpárol-gott. Kinek a zsebében lettek az elpárolgott értékek új gazdára, azt a főpincér egészen bizonyosan nem tudja megállapítani. Támadói közül azonban kettőnek a mellén erőpróbat tett, — mert hát többen mentek neki — és olyan legyintést mért rájuk, hogy jobbnak vélték odabállni. — Folytatása a törvényszék előtt lesz.

Kari a tulipántul kissé — megvadult. Károly Gyuri gróf is, mágnás is és így minden neki semmi baji, csak az, és hogy nem gróf Tisza István a miniszterelnök, és továbbá, hogy a mult év első hónapjaiban, midőn egyszer Bpsten a Kossuth Lajos utcán végig ment, a minden női keblen és férfi gomolykban pizótó tulipánoktul kissé — megvadult. Azóta ez a dolog mániája, és szüntelen előzi, mely Temesvárt is, ahol a Koronaherceg fogadó portását, Mückenheim Antal tulipános betyárnak, hazudárulnak nevezte és szítja a tulajdonos bándát — mint a bokrot és csak azért, mert egy esti 2-3 órakor érkezett táviratol honnem léte miatt csak 10 órakor lehetett neki kezbesíteni. Mückenheim portás nem hagyta annyiban a dolgot, hanem a husos fazekak mellől ki-pottant gróf sértését vissza-utastította, majd Hajdu Frigyes dr. orsz. képviselő utján bejel-letésérti port indított ellene, amivel ugyan egy meg lett be a mániás gróf pohara, hanem azt is le kellett nyelnie, hogy a Koronaherceg fogadó jó magyar pincérei még édes levestel se szolgáltatják ki, de ehelyett és épen ő előtte, kitűztek szépen a — tulipánt.

Érdekes pór. Rábay Béla a nagyváradi „Pannónia“ kávéház főpincére és ennek főnöke Schiller József között oly éles differenciák merültek fel, hogy Rábay főnöke ellen fejelmentést tett, amely ügy most a nagyváradi ügyészség kezében van. Nem akarunk a kérdéshez, — amint azt a sajtó törvény szerint nem is tehetjük — a bíróság döntéséig hozza szólni — és így csak a sajnálatos tényt regisztráljuk.

3 vőlegény. Történt pedig az eset 68 Savariában, Szombathely városában és olyképen, hogy az ottani vasuti vendéglős 3 derek éthorodja egyszerre határozta el az élet édes örömeiben való részvételt, t. i. a nőülést. Hogy pedig a dolog egész feltűnése ne legyen, úgy intézkét el, hogy pl. Kolossa István Márkus Elenorával szept. 7-én, Pakarár Tivadar Balog Reginaival okt. 7-én és Wlasics Kázmér Horváth Magdolnával nov. 7-én kelt egybe. A kellemes lanco kötelekbe lépett 3 vőlegény a nagy eset megezte után tavozott a régi helyről, de még el se mentek, máris tizannyian kinalkoztak Kottbaum Gyulánál, a kerő- és kiadógazdánál, hogy a boldog vőlegény elődök állásába alkalmazni lehetőleg őket igyekezze.

Delfin és a Nyugdíjgyesület. Delfin Samu, az Országos Nyugdíjgyesület sebes labu taggyűjtőjét, aki ma itt, holnap ott, holnapután pedig az országának valamennyi határain tünf ol, hosszú három éves állásából elbocsátották, azaz — formálisan elcsapták. No hála Isten! szépen nézünk ki — mondta a magát kibámúló alig győző Delfin, és tünődni kezdett az elcsapás oka fölött. Ez pedig, t. i. az elbocsátás oka, nem volt más, minthogy a nyugdíjgyelet ügyeit afféle bizalmaszerűen intéző vezetőség egy ösmérsének — állásra volt szüksége.

A IV. országcs borvásár. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete március hó 23—25-ig tartja a legközelebbi országcs borvásárt Pozsonyban, mely iránt országcsere nagy érdeklődés mutatkozik. Mintán úgy Ausztriában, mint Németországban az idén igen rossz sikertől a szüret, mindazok a szőlőbirtokosok, a kiknek régebbi borkészletük van, nagyon helyesen mennek, ha borkait a vásáron bejelentik, mert tessék, ha borkait a vásáron jó áron való értékesítésre egyhamar nem ki-nálkozik. A borvásár jelentkezni február 20-ig lehet. Aki azon részt venni kíván, forduljon bejelentés lapért a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé (igazgatóságához Bpest, IX., Üllői út 25. lt. 11.)

Gyászrovat. Szaktársadalomunknak megint egy általánosán ösmert, derek tagját döntötte ki a szomorú enyészet. A férfikorának legszebb korában sirlaszó szaktársunk Kraker Mátvás, ki az utóbbi időben a Röck Szilárd-utcai Albert-féle vendéglőst volt vezetője. Ez érdemes vendéglős e hó 2-án szözlöttta ki a halál társá sorából. Temetése január 4-én történt öszinte részvéte mellett nagy számú

kartársainak, akik megelőzőleg egy szép koszorúra valót és szegénységben maradt özvegy számára is tekintélyes összeget adakoztak és gyűjtök össze. Elköltözött szaktársunkat a központi új temetőben helyezték örök nyugalomra. — **Torkos Lajos** nagyváradi vendég és az ottani Pincérvégyeletnek volt alapító tagja, e hó 11-én, 74 éves korában elhunyt. Temetésén, mely 12-én délután történt, az egyet tagjai zászlójuk alatt vettek részt. — **Aldás és béke porai fölött!**

Adakozás. A kik az elhunyt **Krakker Mátyas** koszorújára és ez alkalommal hátramaradt özvegy számára adakoztak: **Molnár S., Gécy K., Weber J., Takács B., Deutsch L., Csobor A., Soperi L., Gross O., Kaszás L., Horváth P., Pátlér N. 2-2 koronát, Weber K., Boros N., Matasiak M., Deutsch P., Micht K., Kirnbauer S., Eker R., Huszár Gy., Haffner N., Dahmer A., Löwy A., B. J., Saar N., J. F., Sternberg L., Bleiher L., Bata K., Weber I., Stenzel N., Rosenberg M., Reszó M., Wurgits U., Urban F., Fodor B., Krügel N., Felrás M. M. I. C. F., Fényes, Söjtem S. N. N., Rothermel S., Palesnik G., Ottó O., Pollák, Paulits I., Windt M., Szentgyörgyi, Strausz I. 1-1 koronát, N. N. 60 fillért, N. V. és N. N. 40 fillért, összesen: 63.40 fill., melyből 20 kor. 20 fill. koszorúköltség, míg a fent maradt összeg átadott az özvegynek, ki a jövővi adakozóknak ezután mond hálás köszönetet.**

Névmagyarosítás. Stern Kálmán, a csakartányai Kereskedelmi kaszinó főpincére előnevét **Szilárd**-ra változtatta.

Boldog újévet!

Akik a multkorai lapunk „Boldog újévet! rovatában leírásuk és részben nyomdai okok miatt a jelen számára ma adták.

Az év változásával t. pályatársainknak és ösmerőseinknek ezután gratulálunk!

Balassa Mihály
„Elitő-kávéház tulajdonosa.

Mindazon ösmerőseimnek, kiknek hollétét nem tudom, ezután üdvözlöm.

Csikszereida.

Latzina Károly fogadó
Városi szállója.

Barátainknak és ösmerőseimnek boldog újévet kívánok.
Budapest.

Fodor József
Szabaria kávéház tulajdonosa.

Boldog újévet kívánok minden barátainknak és ösmerőseimnek.
Nagyvárad.

Bors János vendéglős
Komlóker vendéglő.

Az év változásával t. pályatársaimat és ösmerőseimet ez utón gratulálom.
Szarvas.

Radványca Kornél főpincér.

Boldog újévet kívánok T. ösmerőseimnek és kartársainknak.
Székesfehérvár.

Rédei Vilmos főpincér,
V. vendéglő I-II. o. étterem.

T. ösmerőseimnek szerezéseinkénatimát fejezem ki az év változásával.
Székesfehérvár.

Mihalek János főpincér,
V. vendéglő III. o. étterem.

T. ösmerőseimnek és a főpincéri karnak boldog újévet kívánok.
Tapolca.

Töpel Mátyas főpincér,
Bátony kávéház.

Boldog újévet kívánok minden barátainknak és ösmerőseimnek.
Deveseer.

Porkoláb László fogadós
Neuzeti fogadó és kávéház.

T. ösmerőseimnek és szaktársainknak boldog újévet kívánok.
Nagyvárad.

Weisz Hermann kávé,
a N.-váradi P.-egylet elnöke

Mindazon ösmerőseimnek, kiknek hollétét nem tudom, ezután üdvözlöm.
Nagyvárad.

Löfkövits Lajos
P.-egyleti háziönök.

T. ösmerőseimnek szerezéseinkénatimát fejezem ki az új év változásával.
Nagyvárad.

Fritz Sándor üzletvezető
Ramanóczy-étterem.

Az újév küszöbén pályatársaimat szívesen üdvözlöm.
Nagyvárad.

Mágel Gyula étterdő
Rimanóczy-étterem.

Mindazon ösmerőseimnek, kiknek hollétét nem tudom, ezután üdvözlöm.
Tata.

Nagy Lajos főpincér
Ecselvárosi-szállója.

Az év változásával t. pályatársaimat és ösmerőseimet ez utón gratulálom.
Nagyvárad.

Grosszmann Herman főpincér
Csarnok-kávéház.

A vendéglős és pincér szakmához tartozóknak és személyes ösmerőseimnek boldog újévet kívánok.
Nagyvárad.

Silbermann Ignác
P.-egyleti ügynök.

T. ösmerőseimnek és jó barátainknak szerezéseinkénatimát fejezem ki az év fordulójával.
Budapest.

Schlesinger József
helyeszkölő.

T. ösmerőseimnek és kartársaimat az évfordulóján ez utón üdvözlöm.
Pécs.

Járányi József
P.-egyleti ügynök.

A borralaló kérdése

Hozzászólások.

V.

Engedje meg a »Fogadó« t. szerkesztője, hogy én is elmondhassam b. lapjában az én véleményemet a borralalóról. Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy se vendéglős, se kávé, se pincér, hanem született kávéházi és kocsmai vendég vagyok, tehát mint nem szakember szólók a kérdéshez.

Azt fogják tán ellenvenstül felhozni, hogy ha nem tartozik rám, hát akkor miért ártom bele magamat. Erre az volna a válaszom, hogy igenis rám is, meg a többi vendéglőzősre is tartozik, mert csakis a vendéglőzőség szolgáltatja a borralalót, tehát egy kissé mégis csak érdekelve volna.

És itt nem is annyira a vendéglőzőség borralalóterhérol akarok szólni, mint inkább a kérdés morális és etikai oldaláról. Noha szó férne ahhoz is, hogy a borralaló-szokás bizony teher is a vendégre. Mert kisebb helyen kisebb a borralaló, nagyobb s fényesebb helyen nagyobb. A méretet a hely határozza meg. Nyilvánvaló, hogy az olyan üzletben, hol felgyürt ingu- uju pincér szolgál ki, a borralaló mérete kisebb, mint ott, hol a pincér frakkban és lakkcipővel a lábán, hordja elihébk az ételt vagy italt.

De mondom, nem erről az oldalról bíralom a kérdést.

A magam egyéni felfogása szerint a borralaló **lenézésnek** tartom a pincérségre nézve. És ezen felfogásomból kiindulva, elitélem az egy morális, mint etikai szempontból.

A borralaló bizonyos lakászeri pozícióba helyezi a pincért, pedig ő nem az, hanem annak az üzletnek a segédje, mint akármelyik más kereskedőnek az alkalmazottja, ki a vevőnek olyan árut ad, amilyent az a vevő vásárolni óhaját. Az egyik üzletben vásznot, ruhát, esernyőt, lábbelit stb. veszünk, a másikban rostélyost, főzeleket, fehér vagy fekete kávé veszünk és ott el is fogyasztjuk. Az előbit hazaviszük, vagy vitéjük.

A kiszolgálásban nem a munka szolgáltatása, hanem csak a minősége változik. Munkaszolgáltatás itt is, ott is. No most már kinek jutna eszébe a kereskedősegédnek, ki a vásárolni szándékoló áru mennyiségét és minőségét a vevő kívánságához képest mutatja és ha megvette, azt szépen becsomagolja, borralalót adni, azért, mert főnöke helyett ő szolgált ki, vagy azért, mert maga a vevő nem szedheti elő az árukat? Ez bizonyára senkinek sem jutna eszébe és erre senki semmiféle pressziót sem érez magában.

Mert hát mi a dolog lényege? Az, hogy ha venni akarunk és a vevők kiszolgálását maga a kereskedő vagy nem győzi, vagy kényelemből nem akarja tenni, hát akkor segédet tart **erre a célra**. És ezt a segédet ő fizeti abból a haszonból, amit az üzlet neki hoz. Ez természetes és magától értő dolog, amit mindenki így és nem másképp foghat fel.

No most már mi a vendéglő és kávéház? Semmi más, mint üzlet, melyben ételt és italt árulnak. Ételt és italt képezi az árut, amit az illető üzlettelajdonos azért készít vagy készítet, hogy azt eladva, befektetéséből hasznot huzzon, nyerjen rajta. Nincs tehát semmi különbség üzlet és üzlet közt, csak az áru minősége különbözik.

A kereskedő fizeti segédjeit, hogy megelhesseken. Hiszen a segédnek egyebe nincs, mint szaktudása, munkaképessége és intelligenciája, hogy a vevőkönzséggel bánni tudjon. Ez a segéd tulajdonosa és egész vagyona. Ezt úgy értékesíti, ahogy legjobban tudja.

Hát a pincérnek nincsenek meg ugyanazok a tulajdonságok; vagy nincs-e szüksége a pincérnek mind ezekre a tulajdonságokra? Igen is. Ugyanezekkel kell bírnia, hogy pályán boldogulni tudjon. És mért nem kap ő is olyan munkadíjat, amiből meg tudjon élni?

A borralaló — legjobb meggyőződésem szerint — **lealazza, lakájja alacsonyítja a pincért** és azért általános emberiességi és munkás-szempontból megszüntetendőnek tartom.

Farbos István.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Akik lapjunkt bármily okból a rendes időben meg nem kapják, kérjük lapunk kiadói hivatalát egy levelező-lapon értesíteni.

Vendégülök Fogyasztási Szövetkező-nek 100 koronás üzletárszék (és heti 1 kor. fizetéssel) minden vendéglős és kocsmáros tagja lehet, melynek ellenében az üzletükben szükséges bármely cikket a beszerzési áron vásárolhatnak. A vendégülök ezen intézménye igazgatósága (és megszárakrára IX., Pipa-u. 6. sz. a. van.

Fogadó vétel. Hajas László csurgói szállodás, e hó elejével Csáktornán megvette a Zrinyi szállodat örökörán Friedl Józseftől. Uj üzletét Hajas szaktársunk febrár elejével veszi át.

A Mátyás király uj kézben. A Rákóczi-utáni Mátyás király kávéházát, melynek eladásáról már a mult hó elején is esett szó, a napokban megvette Fantó Henrik, az Andrásy-uti Szalon kávéház volt tulajdonosa 120 ezer koronáért. A Mátyás királyt uj gazdája e hó 11-én éjjel vette át saját kezelésébe.

Daruváron a Fürdő szállodat Barta János szaktársunk átvette amelyet a mai kor izlésének megfelelően átalkaítva és teljesen uj berendezéssel ellátva e hó elejével nyitott meg.

Renováció. Mesterházy Sándor szaktársunk, a sümegi Korona fogadó tulajdonosa, üzletét a mai kor igényeinek megfelelően renováltatta és egész uj berendezéssel látta el, míg a szálloda nevét ugyanekkor «Kisfaludy»-ra változtatta.

Hőmezővásárhelyen a Szarvas szállodat Fogel Ferenc ismert kolozsvári vendégülök vette meg, melyet saját kezelésébe e hó elejével vett át.

Vendégüló vétel. Brassóban a Fekete medve vendégülódot a mult év vége felé vette át *Muntyaén* Lajos közismert szakember, akinek vezélese mellett a régi jónévű üzlet ugyancsak szép lendületnek örvend.

Oroszán a cukorgyári vendégülót *Horváth* Ferenc szaktársunktól *Tóth* Sándor ösmert szakember e hó elején átvette, míg Horváth F. Ceglédnek előbbi állását foglalta el.

Domonkos Ignác előnyösen ösmert fogadós szaktársunk, mint értesülünk, Csurgón a Korona nagyfogadót megvette, s azt saját kezelésébe febrár hó 15-én fogja átvenni.

Az Elite uti gazdája. A Rákóczi-uton, a Balaton és Mátyás király kávéházakkal szembeni »Elite« kávéház gazdát cserélt, amennyiben azt eddigi jóivalis gazdája, az ismert kis *Pollák* Sándortól *Grossmann* Miksa, a fővárosi Erzsébetkiosznak hosszú időn át voltüzletvezetője és volt »Király kávék vetés meg és

pedig 101 (százegy) ezer koronáért. Az üzlet átvétel e hó 15-én történt.

Beregszászon az ujonnan épült Royal fogadót *Steinberger* Bertalan vette át, s annak elegáns éttermét és kávéházát helyiségeit ünnepiesen a m. hó 20-án nyitotta meg.

Nagyimhályon a Csillag fogadót *Weinberger* Zsigmond megfelelően átalkaította és a jelen kor izlését kielégítő nagy kényelemmel rendezte be.

Brassóban a »Transylvánia« kávéház tőszomszedságában a sétatérre néző oldalon egy több helyiségből álló s a kor igényeinek megfelelő berendezésű étterem nyílt a m. hó végén. Az uj üzlet tulajdonosa *Krausz* M. ismert kávéháztulajdonos, aki éttermét szintén Transylvánia cím alatt, de eddig is és ugyancsak nagy fellendültséggel vezeti.

Szalóky Miklós, a vasvármegyei Rumban megvette a Bierbauer-éző nagyvendégülót. Szalóky fogadós szaktársunk, az uj és régi jónévű üzletet e hó elejével vette át.

Keresetnek T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címek hollétét, kártársi szívessegéből, a megtudni óhajtokkal egy levélapon értesítsék.

Gyóri Sándor hollétét *Steiner* F. főpincér (Déva, Hunyádi-) kéri egy levélapon tudatni.

Münzner József pincér hollétét ki sokáig Szabadkán tartózkodott *Frank* R. (Szabadka, Mátyás-utca 22.) kéri tudatni.

Sch. F. — Vohák József úr. Szombathely. (Nemzeti kávéház) tartózkodik.

Fried József úr vonatkozásban, 1890-ben Temesvártól a Koronaherceg szállodában mint szobafőpincér volt alkalmazva, tisztelettel kéri azon kártársakat, akik hollétéről tudomással bírnak, hogy erről egy levélapon szíveskedjenek értesíteni *Steiner* F. főpincér (Déva, Központi fogadó).

E. L. Erdélyi László ezen a címen — Székesfehérvár, Ipar-féle kávéház, található.

Tomor Ferenc kártársunk átvette Cakó Alajos Nyar-utca 3. sz. alatti vendégülójt; a vendégüló jo menetét Tomor szaktársunk rég kipróbált jó magyar könyhája és jó borai biztosítják.

Fogadó kibovítés. Beregszászon a Hungaria szállodat *Danzinger* B. egy esinos kávéházzal bővítette ki.

Uj fogadós. *Lelovics* Boldizsár, a szombathelyi Hungaria fogadó éttermének főpincére, Zalaegerszegén megvette a Korona szállodat *Domonkos Ignáctól*. Uj fogadós szaktársunk vállalkozásához kívánunk sok szerencsét!

Családi öröm. Csáktornán a keresk. kaszino főpincérét, *Szilárd* Kálmán szaktársunkat derek neje uj évre egy szép kis babával ajándékozta meg. A kedves kis esemetét szílló, Emikére keresztelték.

Kávéház-vételek. — Budapesten az utóbbi napokban ugy megindultak a kávéház vétel és eladások, hogy ma holnap alig lehet majd egy-két olyan kávéháza akadni, amelynek ne lenne uj a gazdája. Ezek a gyakori eladások persze az árakat is befolyá-

solják és ez az oka, hogy egy nagyobb budapesti kávéházer máma 60, sőt 80—100 ezer forintot is szívesen megadnak. A mai számlatomban jelzett kávéházakon kívül egyébként a Rákóczi-uti *Adriakávéház* is eladták és pedig *Gruber* Józsefnek, az Erzsébet-körút 6. sz. a. volt »Mutato« egykori népszerű gazdájának. Ez 100 ezer, míg a *Wagner* kávéház, melyet *Berger* Szilárd vett meg, 70 ezer koronába került. A drága, de mindazáltal jó vételekhez kívánunk sok szerencsét.

Bonyhádon a *Walter-féle* és *Barta* Izidor ismert szakember által vezetett fogadó a m. hóban átalkaított és ugyanekkor ujan és nagy kényelemmel rendeztetett be.

Segesvártól a *Barány* fogadót e hó elején *Grossmann* János, a Múhsán kávéháznak 4 éven át volt főpincére átvette, s a régi szakember ezen uj üzletét, melynek 10 kényelmes és olcsó szobája és több szép helyisége van, máris a legjobb forgalomba hozta. Törekvő szaktársunknak sok szerencsét kívánunk.

Helyváltozások. — *Egerben* a *Szechenyi* fogadó étterme főpincére állását ujából *Werkmeister* János szaktársunk töltötte be. Jánosházán a nagyfogadó fop. állását *Karlovic* J. és *Horváth* István a rumi nagyvendégüló fop. állását töltötték be. *Simon* Jenő a repelakai nagyvendégüló és *Neuman* József a zalalövői nagyvendégüló fop. teendőit intézik. *Mitrovicán* a Kovács fogadó fop. állását *Pirk* Károly töltötte be; az ethorói állásokat u. itt *Göthe* Pál és *Friskis* János foglalták el. *Szombathelyen* az *Elit* kávéházban *Kálmán* István, ki ott már régebbi idő óta működik, a főpincéret teendőket vette át. *Németh* István a *Hungaria-fogadó* sáreszarmoka fop. állását töltötte be. *Ladányi* Mihály Ceglédn a Központi fogadónban ethorói állást foglalt. *Selmecshányban* *Bleier* Márton »Metropol« fogadójában a fop. állást *Bleier* Jenő tölti be. *Bleier* Elek u. itt eth. állást foglalt. *Lenyik* Gyula a *Salgotárjani* Polásek-féle fogadoba m. ethoró lépett be. *Sátréy* Kálmán a zolyomi Városi szállodában m. ethoró működik. *Nagyváradon* a *Zoldfa* fogadó kávéháza fop. állását *Weiszberger* Jenő töltötte be; a vasuti vendégülóban *Schaffhauer* János és *Kajcsák* István ethorói állást foglaltak el. *Kolozsvárt* az *Acs* étteremben *Horváth* Endre fop. mellett az eth. állásokat *Kovácsik* István és *Szabó* János, a *Newyork* fogadó éttermében *Kovács* Árpád fop. mellett *Waldner* Károly és *Sötök* Kálmán ethorókat nyertek alkalmazásba. *Brassóban* a *Sétatéri* étteremben a fop. állást *Thó Antal* tölti be, míg u. itt az eth. állást *Freit* Alajos foglalta el. Az ujonnan nyílt *Transylvánia* étterem fop. állását *Weisz* Béla és u. o. ethorói állásokat *Krupper* János, *Dömötör* Mihály, *Pakurári* Sándor és *Strohm* Gusztáv foglalták el. *Kolozsvárt* a *Nemzeti* kaszino főpincérét állását *Grob* Károly foglalta el. *Szolnokon* a *Lovdy* kávéház fop. állását *Pollák* M. Mihály töltötte be. *Fogaron* a *Merkur* fogadó fop. állását *Joó* Imre foglalta el. *Kovácsik* Pál az *Erzsébetvárosi* Takarékpénztárban ethorói állást nyert. *Bognár* Mihály Léván a *Nemzeti* kávéház főpincérét állást töltötte be. *Sepszentgyörgyháza* a Városi nagyszálloda fop. állását *Egyes* Lajos és u. ott az eth. állást *Nyári* László foglalták el. *Csikszereván* a *Kossuth* fogadóban *Messer* Jakab fop. mellett *Barta* József eth. állást töltött be. *Bándel* Sándor Orsován a Magyar Király fogadó fop. állását tölti be. *Budapesten* a *Koltay* J. féle vendégülben *Offenbacher* József ethorói állást foglalt.

Szerkesztői üzenetek.

T. M. fogadós és Sz. i. . . . Azok az értesítők a sörgyári részvények jegyzésére szolgáló iekre (*Alapítási tervezetek*) vonatkoznak. Kegyeskedjenek csak és pedig lehetőleg akként eleget tenni i. szaktársaink amak értesítőknek, hogy az ott lévő sörgyári akták legalább 250—300 jegyzéssel érkezenek vissza a szerkesztőséghez. Hasonló szives bué! — **D. S. Szeged.** I. szaktársunk bizonyára nem olvasta a Fogadónak ama közleményét, amelyek a hasonló bankokkal foglalkoztak, s amelyeket a Fogadó következetesen *pincesz* *nyuzdiznok* nevezett, igaz ugyan, hogy nem a saját kitalálásából, hanem a szaktársok közt való halomlás folytán, ami az első esetben jelölteték is. Nos és alkalmazható-e más jog elnevezés a zónák sztrikus igazsága értelmében, avagy nem-e hiven festsz az annak a kérdésnek az állapotját, amiben eme derék bankjaink leledzenek és ami azt is igen szépen és világosan megérteti, hogy az ilyen bankok se nem buhatnak, se nem vesztelnek, csak nyeretnek, még akkor is, ha a mindjárt így tagunk is hegedülte el Szent Gábrélt — (összegeztél 24 30) ezerre rugó ovadéjait, amit ez esetben, mint lettek is tudni — nem a bank, hanem a banknak többi tagjai tartoznak megértirni. Az eféle ovadék esortokokkal kapcsolatos bankok különben nemcsak ezen, de minden eshetőséggel szemben és jó eleve biztosítja magukat, azért is szedik a különféle címeken megállapított díjakat, amiket ha figyelmen és a pincesz érdekek igazi jókárójának szemérvén nézünk át, arra az eredményre jutunk, hogy az a pincesz-nyuzdiznok kifejezés még nem is olyan nagy valami. Ebben az ügyben ez a mi álláspontunk. Ami pedig a szervezkedés ügyét illeti, erre megfelel a mai számunkban közzétett „Szervezkedés”, amiben úgy véjük, hogy i. szaktársunk ismét az az igazi harcos és jó magyar katona lesz, aki a régi időben volt.

V. J. Koltzsvár. A családai közzétételének hiven való betartása legszebb ezen a világon. S midőn ezt a nemes vonást szaktársunkban mindennél többrebecsüljük, egyben köszönettel nyugtatjuk a különféle díjak tekintetében tett barátságos megbeszélését. Szives üd! — **K. Gy. Baranya.** Azt írja, hogy az a finánc perelő, ha még egy lily eset ismétődik, lát azért on mit se féljen, hanem mükend eddig, ezután is adjon neki egy trabukot és egy szpikát és vasaljon be szépen egy piculát, s a fizetésnél tessék oda konkludálni, hogy a szivar ártóbólet a szpika ára volt. Majd az a finánc ur többé nem bukafantósodik. — **K. M. Eperjes.** Az értesítés vésszerűből, s a jelzett díjért ezután is szives köszönetünk és — üd! — **G. I. Marosvásárhely.** A hiányzó lap vagy az utol, vagy az ottani postán févedett el, mert a többivel innen elküldötték. Másikat ki nem mensesztettünk. Bué! — **N. L. Szombathely.** Nevet i. szaktárs nevet. — e nélkül a lapok még le, vétre se szoknak válaszolni. — **B. L. Buziás-Írások** szives jelentését és az ő és újban teljesített díjazását hálás köszönettel nyugtatjuk és — b. u. e. k. — **S. J. Szatmár.** A szép kövérre hízalt siskát, valamint Torley kasznóját köszönjük s hasonló jó ápitust és egészséges b. u. évet kívánunk! — **K. A. Kassa.** A határidőzést köztét szerencsekvánatival szemben a mi visztoni kívánalmainkat a határtalansággal nyujtuk és fejezzük ki. Szóval, a Rákócziak nagy nentője mentül több jóval áldja meg. — **B. F. és C. F. Koltzsvár.** A b. soraikban említett Vetrecét is, de a *Lucullus-féle* savanykák Vetrecét is kösoltunk és mondatjuk, hogy egyik is másik is kitünő, ha — jól van készítve. Az a kérdés most már, hogy szaktársaink kösolták-e azt a *galuskát* és — jónak találta-e? A hiba, vagyis az a bizonyos szegyen-ít a *nyuzdiznok* és nem a kincsesvárosban rejlik. Egyekében b. u. e. k. — **F. S. Temesvár.** Úlyan kiadvány, aje nem ösmertünk, s nem is hisszük, hogy volna. Mindazonáltal forduljon egy ottani könyvkereskedőhöz, aki a budapesti és bécsi össze-kötéseire alapján azonnal megmondhatja, hogy jétéke-e?

Bugaciából.

Tisztelt szerkesztőség! Boldog új évet! Hogy méltóztatnak magukat érezni? Én úgy érzem magam, mind akit elpáholtt állapotban esiklandoznak azért, hogy kacagjon. Kacagnék is, ha ez a nevezetesség nem az én kartársaimmal és így velem is üzetnek. Kacagnék azt, hogy egy pár gyerek ember és egy pár dologtalanul élni akaró ember minket megtesz szocialistáknak, nemzetközi értelemben és ugyanazon kaptára huzza rá a mi ügyünket, a melyről a csizma és cipő-készítő embertársaink az ő ügyüket lehuzták. Emez *absolut uralkodni* akaró gyerek emberek, megakarják tagadatni azt a szent érzelmét, amely nélkül pincesz ez országban eddigél nem élt — a hazafiság — és bele avatkoznak a mi személyes jogainkba és korlátozni akarják egyéni szabadságunkat is.

A nagy hatalom (?) azt mondja: te itt nem dolgozol! — te ezt nem olvastad! — teneked ezt nem szabad mondani! — ha mégis ezt teszed, bojkottot kapsz! Hallom, hogy újabban minden szándékot, még növelési ügyét is kötelek bejelenteni a pinceszre, hogy ehhez a magas szervezet hozzájárulását megadja. A tulipán már bojkottot kapott; manap Mis Maud Allan módra kell felszolgálni, különben — *reszkek őh Bugacia!* az az szegény kartársam, mert megész a nemzetközi gyerekcsereg. Nézzük ezért a sokoldalú reszkeszert is ne kapunk hát mi pinceszre?

Jogunk van fizetni és pedig úgy, hogy abból a nemes csizma, kaptafa és a minduntalan sztrájkoló kömives embertársaink kényük kedvük szerint egész even át sztrájkoljanak; jogunk van hallgatni, — az ő eljárásukat nem bírálni, mert hiszen ő a mindentudók, a bölcssek s a — bojkottot végre-hajtói!

Hogy méltóztatik gondolni a t. szerkesztőség, hogy ez soká így fog maradni? Én úgy vélem, hogy nem. Azt hiszem nem fog még egy boldog újévet érni ez a — gyerekcsocializmusi uralom. Miről egyébként a jövő levelemben. Addig is — *boldog újévet!*

Bojkott József.

NYILTÉR*).

Nyilatkozat.

A „Krisztály”-vizet, mint kitünő tiszta forrásvizet magam is szivesen iszom és orvosi gyakorlatomban is szivesen rendelem

Dr. Gerölczy Zsigmond,
egyetemi magánorvos,
a Szt.-László kórház főorvosa.

* E rovataban foglalkáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HÉTRŐL — HÉTRE.

Szenzációk

a bécsi Karl fogadó.

Az idei újesztendő megelőző és követő napokban, kellemes helyzetük volt a lapoknak, és pedig szenzáció dolgában, amely — hála az újabb Klío őfenségenek — volt elég és nevezetes. Így pl. a margitszigeti se orvos, se fogadós Szabó Károly esete, vagy a párisi pikolóbb lett bankár tönkremenem, nemkülönbön az amerikai mormon vendégölés hét szép felesége — mind igen hálás és kellemes számba mentek — lapszempontból. Mindez azonban semmi, vagy csak nagyon kis-miska volt ahhoz, hogy Szemeré Miklós megint kártyázott és — *veszített* (igaz hogy csak 140 ezer koronát.) Az igazi szenzáció — bár igen hiányos igazsággal — tehát ez volt, azaz csak lett volna, ha az a szegény bécsi »Hotel Erherzog Karl« kapcsolatban nem hozták az eset hőseivel, úgy tudnillik, hogy Szemerét a bécsi »Erherzog Karl« lakójának teszik meg, holott a szegény Karl fogadót már hetek óta bontják, bontják s úgy, hogy már talán a fundamentum köveit se látszanak.

Szegény anyám.

Messze bérces Baranyában,
Annak is egy kis zúgában,
Van egy falu, s abban székül,
Egy kis házikó fehérül.

A kis háznak ablakában,
Virágok nyílnak sorjában;
Kí azokat ápolgatja —
Könyvével is locsolgatja.

És ilyenkor búba, könybe,
Elmereng a szegény lelke;
Vajon hol van, vajh ki tudja —
Az ő szerelét magzatja.

Majd kinyitja az ablakot:
Tán valaki kopogtatott?
Vagy a fia lenne talán, —
Véli az én szegény anyám.

Pedig senki sincs ott kívül,
Még talán a szél se rezdül,
D' azért kinéz az ablakon,
Az a kedves öreg asszony . . .

Matsád János.

A pap és a kocsmáros.

Mi különbség a pap és a kocsmáros között?

Hock János az aranyzajú pap és orsz. képviselő, a bpesti kocsmárosok ipartársulatának e hó 5-ki arcképleleplezési ünnepélyén tartott szónoklata egyik érdekes hasonlatában, ezt a kérdést így oldotta meg:

— Kereslet mind a kettő: a pap is, meg a kocsmáros is . . .